

Sygn. akt II PK 253/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 października 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący)

SSN Zbigniew Hajn (sprawozdawca)

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z powództwa A. B. i in.,
przeciwko Syndykowi Masy Upadłości V. Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej w G.
o wynagrodzenie za pracę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 7 października 2015 r.,
skargi kasacyjnej powodów od wyroku Sądu Okręgowego
z dnia 23 stycznia 2014 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok w stosunku do powodów: A. B., Z.
D., J. G., Z. H., B. J., R. K., A. K., J. K., A. K. i F. L. i w tym zakresie
przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego
rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 22 sierpnia 2013 r. Sąd Rejonowy w sprawie z powództwa [...]przeciwko Syndykowi Masy Upadłości V. Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej o wynagrodzenie za pracę oddalił powództwo.

Sąd Rejonowy ustalił, że V. Sp. z o.o. pierwotnie funkcjonowała pod nazwą M. Sp. z o.o. Jako zabezpieczenie spłaty wierzytelności z tytułu umowy o limit kredytowy M. Sp. z o.o. podpisała z Bankiem [...] umowy o ustanowieniu zastawu rejestrowego na zbiorze rzeczy ruchomych stanowiących całość gospodarczą. Ustanowiono zastaw rejestrowy, m.in. na liniach produkcyjnych znajdujących się w W. przy ul. O. [...] oraz na znakach towarowych wraz z opisem oraz umowę o ustanowieniu zastawu rejestrowego na zbiorze rzeczy i praw majątkowych wchodzących w skład przedsiębiorstwa. Na skutek umowy dzierżawy, a następnie kilku umów cesji praw oraz umowy poddzierżawy ostatecznie majątek V. Sp. z o.o. został objęty w poddzierżawę przez firmę M. T. Sp. z o.o., która od 1 marca 2010 r. była pracodawcą większości powodów. H. P. pracował od 1 lipca 2010 r., a Z. S. od 1 listopada 2010 r. Po ogłoszeniu upadłości V. Sp. z o.o. i wyznaczeniu syndyka masy upadłości Bank [...] nie skorzystał z prawa przejęcia przedmiotu zastawu na własność, zatem poddzierżawca M. T. został wezwany przez Sąd Gospodarczy do wydania syndykowi masy upadłości przedmiotów zastawu rejestrowego. Syndyk zgodnie z nakazem Sądu wypowiedział ze skutkiem na 31 października 2011 r. umowę dzierżawy zawartą przez upadłego oraz wezwał poddzierżawcę M. T. Sp. z o.o. do wydania syndykowi przedmiotów zastawu rejestrowego znajdującego się w siedzibie upadłego przedsiębiorstwa w M. oraz w W. 30 sierpnia 2010 r. komornik sądowy dokonał wydania syndykowi ruchomości znajdujących się w W. przy ul. O., będących wyposażeniem linii produkcyjnej do wytwarzania i pakowania pierogów oraz makaronu. Wymontowano urządzenia sterujące, zaplombowano hale produkcyjne, w których znajdowały się zabezpieczone ruchomości. Pracownicy otrzymali zakaz wchodzenia do zabezpieczonych i zaplombowanych hal produkcyjnych i magazynów. W związku z powyższym, pismami od 31 sierpnia 2011 r. do 27 lutego 2012 r. powodowie oraz pozostali pracownicy składali Syndykowi masy upadłości oświadczenia o gotowości do świadczenia pracy w firmie V. w upadłości likwidacyjnej. W odpowiedzi syndyk poinformował, iż przejęcie przez niego przedmiotów zastawów było bez wpływu na stosunek pracy łączący

pracowników z firmą M. T. Sp. z o.o., zaprzeczył jakoby w jakimkolwiek zakresie doszło do przejęcia przez niego jakichkolwiek pracowników spółki M. T. Sp. z o.o. w trybie art. 23¹ k.p.

Sąd Rejonowy uznał, że przejęcie powodów - pracowników spółki M. T. Sp. z o.o. - przez V. Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej w M. na podstawie art. 23¹ k.p. nigdy nie nastąpiło. 30 sierpnia, na skutek odmowy wydania przez pracodawcę powodów M. T. sp. z o.o. dzierzawionych przez nią ruchomości, będących własnością zadłużonego V. sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej, doszło bowiem jedynie do zajęcia części tych ruchomości, jako stanowiących przedmiot zastawu rejestrowego. Fakt ten nie miał wpływu na stosunek pracy łączący M. T. Sp. z o.o. z powodami i nie doprowadził do przejęcia powodów jako pracowników spółki M. T. Sp. z o.o. przez stronę pozwaną w trybie art. 23¹ k.p. Pozwany Syndyk nie objął bowiem z mocy prawa majątku firmy M. T. Sp. z o.o., ale majątek Spółki V. sp. z o.o., którego powodowie nie byli pracownikami.

Sąd Okręgowy oddalił apelację powodów od wyroku Sądu pierwszej, nie obciążając powodów kosztami zastępstwa prawnego w postępowaniu odwoławczym.

Pełnomocnik powodów zaskarżył powyższy wyrok skargą kasacyjną w całości, zarzucając naruszenie prawa materialnego: (-) art. 23¹ § 1 k.p., przez jego błędną wykładnię i uznanie, że nie została spełniona przesłanka do przejęcia powodów przez syndyka masy upadłości W. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej w M. w trybie art. 23¹ § 1 kodeksu pracy, podczas gdy do przejęcia doszło w wyniku przejęcia przez syndyka zarządu nad całym majątkiem W. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej oraz wypowiedzeniem M. T. spółka z o.o. umowy dzierżawy tego majątku i w konsekwencji jego niezastosowanie przez Sąd Okręgowy, podczas gdy przepis ten powinien być w przedmiotowej sprawie zastosowany, oraz (-) art. 328 ust. 2 ustawy prawo upadłościowe i naprawcze, przez jego błędną wykładnię i uznanie, że przedmiot zastawu rejestrowego będący we władaniu syndyka, w przypadku nieskorzystania przez wierzyciela z prawa do przejęcia przedmiotu zastawu na własność jest zbywany odrębnie w trybie art. 327 ustawy prawo

upadłościowe i naprawcze, a nie na zasadach ogólnych wynikających z ustawy prawo upadłościowe i naprawcze.

Skarżący zarzucił także naruszenie prawa procesowego które miało istotny wpływ na wynik sprawy tj.: (-) art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c., przez sporządzenie uzasadnienia zaskarżonego wyroku, które nie zawiera ustalenia stanu faktycznego sprawy ponieważ odnosi się do innego stanu faktycznego rozpatrywanego w ramach innego postępowania przed innym Sądem; (-) art. 382 k.p.c., przez pominięcie przez Sąd Okręgowy przy orzekaniu zebranego materiału dowodowego w postępowaniu, w postaci zeznań powodów oraz pozwanego dotyczących sposobu oraz zakresu przejęcia majątku W. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej, który był dzierżawiony przez M. T. spółka z o.o. za zgodą sędziego komisarza oraz syndyka, które to uchybienie miało istotny wpływ na wynik przedmiotowej sprawy,, przez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i dokonanie jego błędnej oceny, polegające na wydaniu rozstrzygnięcia, które pozostaje w całkowitej sprzeczności ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym,

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy, przez zasądzenie na rzecz powodów żądanego przez nich wynagrodzenia oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kosztów procesu, ewentualnie o jego uchylenie w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania wraz z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania.

W odpowiedzi na skargę pozwany wniósł o oddalenie skargi kasacyjnej powodów w całości oraz o zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga jest uzasadniona ze względu na rażące naruszenie przez zaskarżony wyrok art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c.. Zgodnie z tym przepisem, uzasadnienie wyroku powinno zawierać wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a mianowicie: ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione,

dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie spełnia tych wymagań w najwyższym stopniu. Powielenie uzasadnienia innego wyroku, zwłaszcza gdy dotyczy on analogicznej pod względem faktycznym i prawnym sprawy, a sąd orzekający podziela stanowisko zajęte przez sąd orzekający w tej innej sprawie, nie narusza przepisów postępowania (art. 328 § 2 k.p.c.). Taki sposób postępowania sądu orzekającego jest nawet racjonalny. Nie ma bowiem potrzeby odmiennego formułowania uzasadnienia, skoro sąd w pełni zgadza się z już istniejącym rozstrzygnięciem w analogicznej sprawie i jego motywami. Sąd orzekający powinien jednak w takim wypadku wyraźnie wskazać tę sprawę, zaznaczyć, że rozstrzyga sprawę do niej analogiczną i w pełni zgadza się z orzeczeniem zapadłym w tej sprawie oraz z jego uzasadnieniem. Wymaga tego wzgląd na potrzebę pokazania linii orzeczniczej danego sądu w sprawach tego samego rodzaju oraz poszanowanie dla składu orzekającego, do którego dorobku należy wypracowanie sposobu ich rozstrzygania i związanej z nim argumentacji prawnej. Nawet jednak niepowołanie się na „pierwotne” orzeczenie nie oznacza naruszenia przepisów postępowania. Nie ma bowiem znaczenia dla prawidłowości samego orzeczenia w rozpoznanej sprawie.

Uzasadnienie zaskarżonego wyroku jest w zasadniczej części skopiowane z uzasadnienia wyroku w analogicznej pod względem faktycznym i prawnym sprawie syg. akt VII Pa .../13, w której stroną pozwaną był również syndyk Masy Upadłości V. Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej, a powodami inni pracownicy zakładu pracy powodów. Jak już wskazano sam fakt takiego skopiowania nie stanowiłby naruszenia art. 328 § 2 k.p.c., gdyby nie to, że Sąd Okręgowy uczynił to mechanicznie, bez uwzględnienia różnic zachodzących między rozpoznawaną sprawą a sprawą VII Pa .../13. Za zwykłą niestaranność można uznać to, że Sąd Okręgowy przejął z uzasadnienia wyroku w sprawie VII Pa .../13 nawet błędy językowe i literowe (np.: „prawa pracowniczych”, „konow-how”, „F. Z.”). Takiej miary nie można jednak przyłożyć do tego, że Sąd Okręgowy przepisał z uzasadnienia w sprawie VII Pa .../13 także zarzut apelacyjny strony powodowej (syndyka), naruszenia art. 227 w związku z art. 256 k.p.c., przez nieprzeprowadzenie dowodu

z przesłuchania Z. H. i R. K., podczas, gdy taki wniosek dowodowy nie był zgłaszany w apelacji rozpoznanej w nin. sprawie. W nin. sprawie Z. H. i R. K. są bowiem stronami postępowania i były wysłuchane wraz z innymi powodami. Następnie Sąd Okręgowy powtórzył również z uzasadnienia w sprawie VII Pa ./13 stwierdzenie Sądu orzekającego w niej, że „Zarzuty dotyczące naruszenia prawa procesowego nie podlegały rozpoznaniu przez Sąd Okręgowy, albowiem powodowie nie złożyli w toku posiedzenia do protokołu zastrzeżenia o uchybieniach proceduralnych w trybie art. 162 k.p.c.. Z tego względu obecnie nie przysługuje im prawo do powoływania się na takie uchybienia.” Z powyższego wynika, że Sąd Okręgowy rozpoznał nieistniejące zarzuty apelacyjne i potraktował dwie powódki jak świadków, a jednocześnie oddalił ich apelacje złożone w charakterze powodów. W tej sytuacji uzasadnienie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego odnosi się niewątpliwie do stanu faktycznego i prawnego innej sprawy i nie może być uznane za uzasadnienie spełniające choćby w minimalnym stopniu wymagania określone w art. 328 § 2 k.p.c. Przedstawione wyżej wady zaskarżonego wyroku uniemożliwiają Sądowi Najwyższemu merytoryczną ocenę prawidłowości zastosowania i wykładni wskazanych w podstawie skargi kasacyjnej przepisów prawa materialnego. Kontrola taka jest bowiem możliwa i sensowna jedynie w wypadku istnienia prawidłowych ustaleń faktycznych.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w pkt 2 sentencji na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c., a o kosztach postępowania kasacyjnego - na podstawie art. 108 § 2 k.p.c. w związku z 398²¹ k.p.c.